

SELETUSKIRI SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2019. aasta eelarve juurde

SISSEJUHATUS

Eelarve projekt on struktureeritud „Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse“ kohaselt tekkepõhisena. Eelarve materjalid moodustavad terviku: 2019. aasta eelarve projekt ja käesolev seletuskiri.

SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2019. aasta eelarve projektis on tulud kogusummas 980 352 € ja kulud kogusummas 1 035 655 €, eelarve tulem on negatiivne -55 303 €. Negatiivne eelarve tulem kaetakse reservfondi arvelt.

Võrreldes eelarve I lugemisega (28.01.2019) on esitatud eelarve projektis eelarve kogutulud vähenenud 17 564 € ja kogukulud vähenenud 18 617 € võrra, tehtud järgnevad muudatused:

- palgafondi tõus on vastavusse viidud nõukogu koosoleku 06.12.2018 otsusega ning palgafondi on vähendatud 4817 euro võrra, millest 3764 € suunatakse turismitegevustesse ja 1053 € reservfondi;
- maakonna turisimialase tegevuse kuludid on vähendatud 9 300 € võrra, millest messide kuludid vähendatud 1300 € ja imagoklippide tegemine summas 8000 € jäetakse ära;
- lennujaama turunduse kuludid on vähendatud 4500 € võrra, eelpool märgitud kulude katmine oli 28.01.2019 eelarve I lugemise käigus näidatud PATEE projekti vahendite arvelt. Eelarve koostamise käigus on selgunud, et raamatupidamise üleandmisel on edastatud ekslik informatsioon ning PATEE projekti vahendites antud kuludele kate puudub. Seega on vähendatud nii PATEE projekti tulusid kui lennujaama turunduse kuludid 4500 € võrra.

Võrreldes eelarve I lugemisega (25.02.2019) on esitatud eelarve projektis eelarve kogutulud suurenenud 21 756 € ja kogukulud suurenenud 13 612 € võrra, tehtud on järgnevad muudatused:

- tulud majandustegevusest on vähendatud 4750 € võrra, tööstuse digitaliseerimise projekti näol on tegemise uue algatusega, kus soovitakse ettevõtjaid koolitada ning seetõttu, et tõsta ettevõtjate teadlikkust ja koolitusel osalejate arvu, omaosalust (koolitustasuna) ettevõtjate käest ei küsita;
- seoses POL-i eelarve kinnitamisega on täpsustunud POL-i ja omavalitsuste poolne rahastus, kogusumma on vähenenud 18 200 € võrra, sh jäätmemajanduse ja heakorra planeerimise ja juhtimise projekti ei delegeerita SAPA-sse vaid see teostatakse POL-is, seega ei suunata SAPA maakonna arendustegevuse eelarvesse selleks vahendeid summas 22799 €, lisaks on täpsustunud POL-i poolt SAPA eelarvesse toetusvahendid tööjõu- ja majandamiskulude katteks (detailsed summad *Tabel 1.*)
- täpsustunud on MAK rahastus, tulude kogusumma suurenemine 3645 € (suurenemise arvelt kaetakse eelarve negatiivset tulemit), sh on vähenenud toetus majandamiskulude katteks 2892 € ja suurenenud toetus tegevuskulude katteks 6537 €;
- täpsustunud on KÜSK rahastus, tulude suurenemine majandamiskulude katteks 1050 € (suunatud vabaihenduste nõustamise ja arendamise kulude eelarvesse);
- eelarve tuludesse on lisatud kahe lugemise vahel sõlmitud lepingute toetused: Pärnu LV/LET leping 19 228 € - EST-LAT projekti „Ranniku matkarada“ Pärnu linna omaosalus, POL/TAI leping 5600€ - 2018. aastal kasutamata jäänud TAI tegevuskava elluviimiseks eraldatud vahendid (suunatud Terviseedenduse, elanike heaolu ja turvalisuse kulude eelarvesse), MKM leping 15 000€ - paiknemise eskiisi ja teostatavusalalüüsi koostamiseks „Rail Baltica kaubajaama, lennujaama, Loode-Pärnu tööstusküla ja Pärnu sadama ühendamise transpordikoridoriga“ (suunatud maakonna arendustegevuse kulude eelarvesse).
- täpsustunud on KOP projektitaotlusteks eraldatud vahendid, summa suurenemine 183 €.

TULUD

SAPA tulud kogusummas **980 352 €**, eelarve tulude suurenemine võrreldes eelarve I lugemisega (25.02.2019) kokku 21 756 €:

Tabel 1.

Tulu nimetus	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019
TULUD kokku	976 160	958 596	980 352
Tulud majandustegevusest	16 850	16 850	12 100
Pärnumaa külastuskeskuse kauba müük	9 000	9 000	9 000
Muude teenuste müük	7 850	7 850	3 100
<i>ettevõtlus: tööstuse digitaliseerimine, ettevõtjate osalus</i>	4 750	4 750	0
<i>ettevõtlus: koolitused</i>	3 100	3 100	3 100
Saadud toetused	595 741	582 677	609 000
Pärnumaa Omavalitsuste Liit	298 318	285 254	267 054
<i>maakonna arendustegevuseks</i>	66 657	66 657	44 197
<i>ettevõtluskeskkonna arendustegevuseks</i>	35 324	35 324	35 324
<i>maakonna turundustegevuseks</i>	27 295	27 295	27 295
<i>maakonna turismialaseks tegevuseks (sh SAPA üldkuludest 1153 €)</i>	50 726	37 662	37 662
<i>projekti Europe Direct omaosaluseks ja väliskoostöö kulude katteks</i>	20 850	20 850	20 850
<i>rahvatervise ja -turvalisusega seotud ülesannete täimiseks</i>	26 156	26 156	26 156
<i>vabaihenduste nõustamiseks ja arnedamiseks</i>	4 600	4 600	4 600
<i>KOP projektitoetuste menetlemise ja rakendamise kuludeks</i>	9 249	9 249	9 250
<i>arenduskeskuse üldkulude katteks</i>	18 600	18 600	25 950
<i>arenduskeskuse tugistruktuuri tööjõukulude katteks</i>	38 861	38 861	35 770
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	177 713	177 713	181 358
<i>tööjõukulude katteks</i>	113 162	113 162	113 162
<i>majanduskulude katteks</i>	34 936	34 936	32 044
<i>tegevuskulude katteks</i>	29 615	29 615	36 152
Rahandusministeerium - maakonna arendustegevuseks	16 350	16 350	16 350
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	26 650	26 650	27 700
<i>tööjõukulude katteks</i>	17 400	17 400	17 400
<i>majanduskulude katteks</i>	6 750	6 750	7 800
<i>tegevuskulude katteks</i>	2 500	2 500	2 500
Ettevõtluse Arendamise SA - turismiinfokeskuse kulude katteks	32 000	32 000	32 000
Pärnu LV / SA Lääne-Eesti Turism leping - Rannikuala matkatee projekt			19 228
SA Lääne-Eesti Turism - (Forwardspace, noore spetsialisti toetuseks, turisimi kulude katteks)	44 710	44 710	44 710
POL / TAI leping - 2018. aastal kasutamata jäänud vahendid			5 600
MKM - transpordikoridori paiknemise eskiisi ja teostavusanalüüsi teostamiseks			15 000
Saadud projektitoetused	363 569	359 069	359 252
PATEE "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks", 5 tk	100 730	96 230	96 230
ERDF, EST-LAT programmi projektid	65 019	65 019	65 019
<i>Brave-Idea</i>	11 855	11 855	11 855
<i>Garden Pearls</i>	53 164	53 164	53 164

Tulu nimetus	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus - ringmajanduse projekt	51 480	51 480	51 480
Euroopa Komisjon - Europe Direct projekt	21 945	21 945	21 945
POL - projektide omafinantseering	44 391	44 391	44 391
<i>EST-LAT projekt "Läänemere ranniku matkarada Lätis ja Eestis"</i>	<i>1 558</i>	<i>1 558</i>	<i>1 558</i>
<i>PATEE "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks"</i>	<i>18 332</i>	<i>18 332</i>	<i>18 332</i>
<i>Pärnumaa Eesti aasta Toidupiirkonnaks</i>	<i>3 300</i>	<i>3 300</i>	<i>3 300</i>
<i>EST-LAT projekt "Brave Idea"</i>	<i>831</i>	<i>831</i>	<i>831</i>
<i>EST-LAT projekt "Garden Pearls"</i>	<i>3 687</i>	<i>3 687</i>	<i>3 687</i>
<i>Ringmajanduse projekt</i>	<i>5 720</i>	<i>5 720</i>	<i>5 720</i>
<i>EDEN - Estonian 2018 wellness</i>	<i>1 768</i>	<i>1 768</i>	<i>1 768</i>
<i>Interreg Central Baltic "Nature Access to All"</i>	<i>6 000</i>	<i>6 000</i>	<i>6 000</i>
<i>Lääne-Eesti Turism SA liikmemaks projektides osalemiseks</i>	<i>3 195</i>	<i>3 195</i>	<i>3 195</i>
KOP projektitoetuste vahendamine	80 004	80 004	80 187

KULUD

SAPA kulud kogusummas **1 035 655 €**, eelarve kulude suurenemine võrreldes eelarve I lugemisega (25.02.2019) kokku 13 612 € on selgitatud alljärgnevas osas, kus on tegevusalade lõikes ära toodud eelarvelised kulud koos tegevuste ja eesmärkidega.

Maakonna arendustegevus: eelarvelised kulud kokku 59 197 €, kulude vähenemine võrreldes I lugemisega 7799 €, täpsemad muudatused Tabel 2.

PÕHIEESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Tabel 2.

Kulu liik	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019	Tulemus/möödikud
KOKKU kulud	66 996	66 996	59 197	
Tööjõukulud	28 901	28 901	28 901	
Majandamiskulud	7 296	7 296	7 296	
Tegevuskulud	30 799	30 799	23 000	Planeeritud tegevused on täidetud
Arengustrateegia tegevuste elluviimine	8 000	8 000	8 000	
<i>visioonikonverents „Pärnumaa suured ideed aastaks 2050“</i>	<i>5 000</i>	<i>5 000</i>	<i>5 000</i>	Konverents läbi viidud, uued väljakutsed ja eesmärgipüstitused
<i>arengustrateegia dokumendi kujundamine ja teostus ning trükkimine</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	Trükkis valmis ja laiali jagatud
<i>teemapäevade korraldamine KOV-ide arendustöötajatele, arengukavade tutvustamine, Eesti 2035 sisend, maakonna arengustrateegia prioriteetid, uute üldplaneeringute protsess</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	Arendajate ja planeerijate maakondlik võrgustik tööle rakendunud ja tegevus jätkusuutlik
Jäärmemajanduse ja heakorra planeerimine ja juhtimine	22 799	22 799	0	
Transpordikoridori paiknemise eskiis ja teostatavusanalüüs			15 000	Eskiis ja teostatavusanalüüs valminud

Maakonna arendustegevuse prioriteetid 2019. aastaks:

1. **Arengustrateegia elluviimine** vastavalt riigihalduse ministri määrusele (koostamisel) „Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetuse andmise tingimused ja kord“ ja vajalike protsesside käivitamine maakonnas (eelprojektid, pingeread, kokkulepped jne) ja tegevuskava seadusjärgne täiendamine.
2. Maakonna olulisimate **infrastruktuuriprojektide elluviimine**, tugi ja koordineerimine: Rail Baltic (sh kohalike peatuste temaatika), Via Baltica, 330 kV kõrgepingeliinid, tuuleenergeetika suurprojektid (Tootsi ja Lavassaare), sadamad, ühistranspordi uued väljakutsed (sotsiaaltranspordi projekt).
3. **Uued arendusprojektid**: Pärnu jõe pildiletõstmise (Pärnu jõe võimaluste ja kasutuselevõtu uuring; visioonipäev ja ruumiline perspektiiv sh kalandus, veetransport, rekreatsioon ja sport, turism, loodushoid jne); uurimisprojekt „Rail Balticu kaubajaama, lennujaama, Loode-Pärnu tööstusküla ja Pärnu sadama ühendamine transpordikoridoriga“; pikem tulevikuvaade ja visioonikonverents „Pärnumaa 2050“.

Lisaks arengustrateegias kavandatud maakonna prioriteetsed küsimused aastal 2019: TÜ Pärnu kolledži murranguliseks arenguhüppeks ettevalmistuse, lennujaama turundamine ja rekonstrueerimise, regionaalse innovatsioonisüsteemi ja tugisüsteemide edasiarendamise (inkubaator, tööstusalad, kiirendi), biomajanduse ja taastuvenergeetika kompetentsikeskuse loomine ja selle ettevalmistus. POL-iga koostöös maakonna identiteedi hoidmine ja koostöö kohalike omavalitsustega.

Maakonna arenguga seotud tegevused 2019. aastal:

1. Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ elluviimise kokkuleppe ettevalmistamine ja sõlmimine 15.01.2019.
2. Arengustrateegia keeleline korrektuur ja parem visuaalne disain, nii elektroonilise kui paber kandjal lõpliku versiooni ettevalmistamine ja lihvimine.
3. Arengustrateegiast tulenevate ettepanekute, teabelehtede ja vastavate materjalide ettevalmistamine Rahandusministeeriumile ja teistele ministeeriumitele ja ametitele, osalemine üleriigilistes aruteludes ja neile kaasaaitamine.
4. Maakonna arengustrateegia tegevuskava 2019-2023(25) elluviimise seire ja analüüs hiljemalt 01.12.19.
5. Arengustrateegia tegevuskava täiendamine 01.11.19 seisuga, täienduste avalikustamine ja menetlemine volikogudes.
6. Planeerimisseadusest tulenevalt koostöös RAM REHO Pärnu talitusega kehtivate maakonnaplaneeringute ühine ülevaatamine (9 planeeringut) 1. jaanuariks 2020
7. Arengustrateegia elluviimise koordineerimine maakonnas vastavalt riigihalduse ministri määrusele „Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetuse andmise tingimused ja kord“ ja vajalike protsesside käivitamine.
8. Visioonikonverentsi „Pärnumaa 2050 – kas kiirus ja kättesaadavus on loonud uue kvaliteedi?“ korraldamine (nov 2019).
9. Pärnu jõe uuringu käivitamine (Karl Kupits), sisendi andmine maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Pärnu jõe alamjooksu ruumiline perspektiiv ja seotus mereplaneeringuga“ algatamiseks. Arutelu valdade, keskkonnaameti ja turismisektori esindajatega veebruar/märts.
10. Koostöös partneritega uusi võimalusi ja vaatepunkte pakkuva Pärnu jõe visioonipäeva korraldamine (17/18 või 19.06. 2019). Uuringu tulemuste tutvustamine ja edasiste eesmärkide püstitamine. Retk mööda jõe äärt Pärnust Torini.
11. KOV-ide arendajate/planeerijate infopäevade ja -seminaride korraldamine. Arendajate võrgustiku vedamine. Teemad: maakonna arengustrateegia elluviimine, tegevuskava täiendamine, KOV-ide arengukavade ja eelarvestrateegiate tutvustamine, uute üldplaneeringute temaatika (seosed maakonna strateegiaga ja KOV-ide arengukavadega), Eesti 2035+, uute riigi sektorkavade

- koostamise kaasamine (transpordi arengukava, regionaalarengu strateegia jne), EL uue perioodi materjalide tutvustamine ja nende koostamise sisendi andmine jne.
12. Omavalitsuste planeerijate/arendajate seminaride ajaline jaotus: veebruari lõpp/märtsi algus – KOV-ide arengukavade tutvustamine, ülevaade hetkel KOV-ides käimasolevast planeerimistegevusest (detail ja üldplaneeringud). Septembri lõpp - Eesti 2035 ülevaade, üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“ ja maakonnaplaneeringute ülevaatamine, strateegia tegevuskava täiendustepanekud. Detsember – strateegia tegevuskava ülevaatamine, maakonnaplaneeringute ülevaatamise tulemused, üldplaneeringute koostamise hetkeseis.
 13. POL-i kevadiste arengupäevade (27.-28.03.2019 – maakondliku tasandi perspektiiv, ülesanded ja juhtimine), POL-i suveseminar 29.-30.08.2019, PAAT õppereisi (mai), 26.-27.09 riigi omavalitsuspäeva (näitus Pärnu muuseumis) korraldamisele kaasaaitamine.
 14. Uurimisprojekti „Rail Balticu kaubajaama, lennujaama, Loode-Pärnu tööstusküla ja Pärnu sadama ühendamine transpordikordoriga“ elluviimine koos partneritega (variandid: Stratum OÜ – Dago Antov, Head OÜ – Kaur Lass, Skepast ja Puhkim OÜ – Valdeko Laats)
 15. Osalemine maakonna olulisemate arendusprojektide elluviimisel või väljatöötamisel:
 - Via Baltica, Rail Balticu, 330 kV elektriliinide ja kiire interneti suurprojektide elluviimise maakonna-poolne tugi ja vajadusel koordineerimine;
 - Tugi tuuleenergeetika teemaplaneeringu realiseerimisel ja uute tuulikuparkide rajamisel (eelkõige Tootsi ja Lavassaarde);
 - Tugi 29.03.2018 kehtestatud Pärnu maakonna planeeringu tegevuskava realiseerimisel.
 16. Osalemine Pärnumaa regionaalsete investeringutoetuste komisjoni töös.
 17. Osalemine väikesaarte komisjoni töös.
 18. Osalemine väliskoostöö projektides ja pikaajastes koostööprogrammides. Sotsiaaltranspordi valdkonnas uue rahvusvahelise pilootprojekti väljatöötamine koostöös Ühistranspordikeskuse ja väliskoostöö spetsialistiga ning taotluse esitamine Põhjamaade Ministrite Nõukogu mobiilsusprogrammi.
 19. Osalemine riiklike regionaalarengu dokumentide ja investeerimiskavade koostamisprotsessides ja eelnõude ettevalmistamisel, sh Eesti 2035, uus regionaalarengu strateegia, riiklik transpordi arengukava, EL uue perioodi eelnõud jne.
 20. KOV-ide arenguspetsialistide nõustamine ja koolitamine.

Eespool kirjeldatud tegevused lisarahastust ei nõua, tegevused teostab aredusjuht ning eelarves kajastuvad kulud tööjõu- ja majandamiskulude all.

Ettevõtlus: eelarvelised kulud kokku 318 545 €, kulude vähenemine võrreldes I lugemisega (25.02.2019) 5901 €, täpsemad muudatused *Tabel 3*.

EESMÄRGID: Ettevõtlusteadlikkuse arendamine ja tööjõu ettevalmistamine, ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe toetamine, ettevõtluskeskkonna arengut toetavate tugisüsteemide arendamine, inkubatsiooniteenuse edasiarendus, maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, KOV ühistegevus, maakonnasiseste sihtkohtade atraktiivsuse kasv, kohaliku toidu parem esiletuimine ja turustamine, Pärnu Kolledži rolli suurendamine

Tabel 3.

Kulu liik	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019	Tulemus/mõõdikud
KOKKU kulud	325 355	322 144	318 545	Planeeritud tegevused on täidetud, vt <i>Tabel 4</i> .
Tööjõukulud	112 548	109 337	109 337	

Majandamiskulud	32 000	32 000	33 151	
Tegevuskulud	150 649	150 649	145 899	
Kulu liik	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019	Tulemus/mõõdikud
Ettevõtlusnädal	22 574	22 574	22 574	Korraldatud Ettevõtlusnädala noorte inspiratsioonipäev ja Ettevõtlusnädala ettevõtjate tunnustusüritus, viidud läbi tegevused vastavalt tegevuskavale
Ettevõtluspäev	2 000	2 000	2 000	
Mentorklubi	3 200	3 200	3 200	
Ettõevtluse baaskoolitus	19 715	19 715	19 715	Vt Tabel 4.
KEV voucher	1 500	1 500	1 500	
PRO tegevused	1 200	1 200	1 200	
Noorte ettevõtlikuse ja ettevõtlusõppe arendamine	11 800	11 800	11 800	MF ja ÕF laatade korraldamise ja neil osalemise toetamine, koolitused ja õppereisid õpilastele ja mentoritele (sh ettevõtete külastuse korraldamine, eestvedajate ja mentorite koolitamine ja motiveerimine jne)
Ettevõtluskeskkonna arendustegevus	10 949	10 949	10 949	
Ettevõtlusinkubatsiooni arendamine	5 106	5 106	5 106	
Pärnumaa elu- ja töökoha programm	15 841	15 841	15 841	Vt Tabel 4.
Ettevõtluskeskkonna arendustegevus - turism	41 264	41 264	41 264	
Müügikoolituse "Müügimaania" sari	6 000	6 000	6 000	
Tööstuse digitaliseerimine II etapp	9 500	9 500	4 750	Läbi viidud ettevõtjatele digitaliseerimise ja personalijuhtimise koolitused
<i>Forwardspace toetus</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>	<i>toetus välja makstud</i>
<i>Noore spetsialisti toetus</i>	<i>15 158</i>	<i>15 158</i>	<i>15 158</i>	<i>toetus välja makstud</i>

Ettevõtluskeskkonna arendustegevused, eesmärgid ja tulemused

Tabel 4.

Tegevuse nimi	Tegevuse eesmärk ja oodatav/mõõdetav tulemus
---------------	--

<p>AEV baasnõustamine; Kuni 3 aastase ettevõtte arengunõustamine ; Starditoetuse nõustamine</p>	<p>EESMÄRK: Ettevõtlusega alustamine, ettevõtja toetamine ning ettevõtte arendamine on toetatud professionaalse nõustaja poolt MÕJU: Ettevõtlikkust inimesest saab elujõuline ettevõtja, kelle ettevõtmine suudab asendada palgatööd ning kelle ettevõtte kasvab ja areneb. MÕÕDIK: Ettevõtte on võimeline aasta peale esmakontakti MAKiga maksuma vähemalt ühte täiendavat Eesti mediaanpalka võrreldes nõustamiseelse perioodiga. STARDITOETUSES: EESMÄRK: Alustavate ettevõtjate arvu suurendamine, mille aastakäive on toetuse saamise aastale järgneval kolmandal majandusaastal vähemalt 125 000 eurot MÕJU: Taotlemise eel, taotlemise ajal ja projekti elluviimisel on alustaja tegevusplaani arendamine nõustamisega toetatud. Menetlusprotsess on kliendile lihtne ja sujuv ning kuluefektiivne ja mõistlik. MÕÕDIK: Positiivse eelhinnagu saanud, kuid mitterahuldamise otsuseni jõudnud taotluste osakaal vähem kui 10%. Arengunõustamine on teostatud rahuldamise otsuses sätestatud kuupäevaks.</p>
<p>Tegevuse nimi</p>	<p>Tegevuse eesmärk ja oodatav/mõõdetav tulemus</p>
<p>Ettevõtjate baasnõustamine, mida teevad TEV ja AEV konsultandid</p>	<p>Ettevõtlike inimeste ja ettevõtjate esialgne nõustamine ettevõtlusealase info alusel. Nõustamise käigus selgitatakse kliendi vajadused , võimekus ja konsulteeritakse tema edasise tegevusplaani koostamist. Mõõdetavad tulemused: klientide arv 220; koostatud tegevuskavade (ÄP) arv 110 EESMÄRK: Kvaliteetne teave ja tugi ettevõtlusega tegelemiseks on kõikjal kättesaadav MÕJU: ettevõtlike inimeste vajadused nii ettevõtlusega seotud tegevuste/protsesside kohta kui ka toetusvõimalustes orienteerumiseks on rahuldatud.</p>
<p>AEV, TEV ning MAKide propageerimine ja reklaamimine. Põhiline vorm infopäevad valdades. Tehakse koostöös töötukassaga tehtud plaani alusel.</p>	<p>Tegevuste eesmärk on potentsiaalsetes ettevõtjates huvi tekitamine ettevõtluse vastu ning alustava ettevõtja või tegutseva ettevõtja nõustamine ettevõtlusekindluse suurendamiseks ning toimivate ettevõtete arenguvõimekuse tõstmine. Potentsiaalse ettevõtlusvõimekusega inimeste hulga suurendamine . Infopäevadest osavõtjate prognoositud arv 600.</p>
<p>TEV baasnõustamine</p>	<p>Arenguprobleemidega TEVi arendusvõimaluste diagnoosimine. Probleemide kaardistamine, eelduste selgitamine, tegevuste kavandamine. Tootearenduse ja turunduse olukorra selgitamine. Ettevõtte ekspordivalmiduse analüüsimine eesmärgiga toetada ettevõtetel abitegevuste või arendustegevuste kava (programmi) koostamist probleemi lahendamiseks. Järelkontroll. Ettevõtete konsulteerimine ning järelkontroll läbi majandusaasta aruannete. Mõõdetav eesmärk nõustatavatest ettevõtjatest on 80% nõustamistegevustega rahul.</p>

KEV Arengunõustamine	<p>Leida üles ja ärgitada kasvama Eesti olemasolevate ettevõtete potentsiaalid</p> <p>SIHTRÜHM: Need ettevõtted, kes pole EAS võtmekliendid ja kus on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vähemalt 2 töötajat - ettevõttel on roll tööturul, tegu pole elustiiliettevõttega <p>JA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vähemalt 80 000 € müügitulu aastas JA • MAK näeb, et sellel ettevõttel võiks olla kasvupotentsiaali, millega tasuks koostööle asuda JA • asukoht regionaalarengu sihtalal ehk väljaspool „kuldset ringi“ ja Tartut <p>MÕÕDIKUD:</p> <p>Tulemus: kaks aastat peale nõustamise algust on nõustatava ettevõtja</p> <ul style="list-style-type: none"> • lisandväärtus on kasvanud vähemalt 15 % <p>VÕI</p> <ul style="list-style-type: none"> • töötajad on suurenenud vähemalt 20% <p>VÕI</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekspordikäive on suurenenud minimaalselt 10% ning mitte vähem kui 10000 € <p>Väljund: Klienditeeninduse kvaliteet – NPS skoor skaalal -100 kuni +100 ≥ +60</p>
Alustava ettevõtja baaskoolituste tugitegevused	Baaskoolituse läbiviimisele kaasa aitamine . Erinevate tugiteenuste läbiviimine koolituse tulemuslikuks läbiviimiseks. Mõõdik: Koolitusel osalejate arv 24 (2 x 12) ning korraldusega rahulolu-80%.
Ettevõtluspäeva korraldamine maakonnas	Ettevõtluspäeva korraldamine, läbiviimine. Ettevõtlikkusele ja ettevõtlusega tegelemisele julgustamine, inspireerimine. Teadlikkuse ja võimekuse kasv ettevõtlusega tegelemiseks. Mõõdik: Vähemalt 70 osavõtjat, osavõtjate rahulolu 70%
Maakondliku mentorklubi korraldamine	Mentorklubi programmi läbiviimine. Eesmärk: edukamalt toimivad ettevõtted, teadlikumad ettevõtjad, mentornõustamise kaudu võimekuse kasv. Mõõdik: Osaleb 10 Pärnumaa ettevõtet, minimaalselt 5 mentorit. Osalejate rahulolu mentorklubiga vähemalt 80% tagasiside lehtede põhjal
Tegevuse nimi	Tegevuse eesmärk ja oodatav/mõõdetav tulemus
Ettevõtluskonkurss AJUJAHT korraldajatele tugiteenuste sh. reklaamimise, äriplaanide hindamise jne. osutamine.	Ettevõtluskonkurssilt vähemalt 5 innovaatilise ja uudse äriidee väljavalimine ning esitamine hindajatele. Ettevõtluse propageerimine noorte hulgas, ürituse jätkusuutlikkusele Pärnumaal kaasaitamisele.
Naisettevõtjatele võrgustiku loomisele suunatud tugitegevused	2016 aastal alustatud naisettevõtjatele suunatud (EAS projektipõhine rahastus) tegevuste jätkamine. Eesmärgiks on naiste jätkuv ettevõtlusele ärgitamine ja naisettevõtjate ettevõtlusteadlikkuse suurendamine. Eesmärgiks on naisettevõtjate arvu suurendamine Pärnumaal ning omavahelise koostöö toetamine, samuti naisettevõtjate ettevõtete majanduskasvu soodustamine. Üldeesmärgiks on antud sihtgrupi toetamise kaudu suurendada ettevõtlusaktiivsust Pärnumaal, soodustada ettevõtete majandustulemuste kasvu ning loodavate töökohtade arvu suurendamist. Tegevuste tulemused: võrgustiku kaudu naisettevõtjate aktiivsuse kasv; suurendada võrgustikku ühinenud naisettevõtjate arvu 150 lt 250 le; neile kuuluvate ettevõtete edukuse tõus - uutele turgudele väljundi leidmine, uute toodete väljatöötamine. Projekti tegevuste abil pannakse alus naisettevõtjatele suunatud tegevustele, mille kaudu suureneb naiste ettevõtlusaktiivsus Pärnumaal ja lisanduvates uutes valdades. Loodud täiendavate töökohtade arv vähemalt 5 tk, lisandunud vähemalt 5 uut ettevõtet, suurenenud on ekspordivõimekus, st ekspordisuunal on tegevust alustanud vähemalt 4 ettevõtet. Lisaks ettevõtlusaktiivsuse kasv, st keskendutakse ettevõtlusele kui põhitegevusele, tulemus vähemalt 3 naisettevõtjat.

Ettevõtlusnädala korraldamine	Ettevõtluse propageerimine mitmesuguste ürituste läbiviimisega, neis osalemisega, organiseerimisega sh koostöö arendamine haridusasutustega, kohalike omavalitsustega noorte ettevõtlusorganisatsioonidega ja ettevõtluse arendamiseks eelduste loomine. Ettevõtlusnädala ürituste populaarsuse kasv ettevõtjate, omavalitsusjuhtide ning osalevate koolide ja noorte hulgas. Ühistegevusteks eelduste loomine, uute arengute genereerimine. Osalejate ja partnerite rahulolu kajastamine tagasisides 10 palli süsteemis 7 palli
Noorte ettevõtlikkuse arendamine tegevuskava alusel	Noorte huvi suurendamine ettevõtluse vastu ja ettevõtlikkuse arendamisele kaasaitamine Pärnumaal läbi "Ettevõtliku kooli" ja Jun. Achievementi koostegevuste ja maakondlike arenduskeskuste võrgustikuga. Tegevuste tulemusena on noored kaasatud osalema Haridusfestivalil ja ettevõtjate edulugude üle-eestilisel konkursil, ettevõtluslaatel, ettevõtluse propageerimise üritustel. Korraldatud on maakondlik edulugude konkurss. Maakonnas on 4 kooli läbinud baas-, rakendus- ja standardkoolituse, valmis rakendama EV kooli standardit. Ettevõtlike koolide arv on kasvanud +4 kooli
TEV-de informeerimine tugiteenustest, -üritustest	Teadlikkuse kasv arenguvõimalustest. Suurem TEV-ide koostöövalmidus. Ettevõtete kasvu- ja koostööpotentsiaali suurendamine.
Uute töökohtade loomisele kaasaitamine. Noorte spetsialistide toetuse rakendamine. Tugitegevused ja arendustegevused.	Noorte kõrgharitud spetsialistide Pärnu linna tööle kutsumine edukalt käivitunud. Jätkatakse koostööd Pärnu linna ja ettevõtetega läbi tööjõu motiveerimise toetus-lepinguga noorte spetsialistide piirkonda toomist. Linnas tekitatakse uued töökohad, ettevõtete jaoks väheneb haritud spetsialistide puudus, elanikkond nooreneb.
Garage 48 ürituse kaasorganiseerimine Pärnus	Uute ja innovatiivsete IT-lahenduste genereerimine, uute ideede rakendamine, Parimate ideede hindamine ja tunnustamine. 2017 tulemuste prognoos: osavõtjaid 12 riigist ja konkursi läbivad 45-50% osavõtjaist. Garage 48 statistikast lähtub, et Pärnus toimunud üritustest on võrreldes teiste üritustega kasvanud välja kõige enam, jätkusuutlikke ettevõtmisi.
Tegevuse nimi	Tegevuse eesmärk ja oodatav/mõõdetav tulemus
Ettevõtete eksporditegevuse toetamine	Ettevõtete rahvusvaheliste ärisuhete arendamisele kaasaitamine. Kaasatavatele ettevõtetele eksporditurule sisenemiseks tingimuste, võimaluste ja eelduste tutvustamine. Eksporditurul olevatele ettevõtjatele uute turgude tutvustamine EAS-i abil, kontaktreisid. Rahuolev tulemus on kahele uuele ettevõttele turule sisenemiseks eelduste loomine ja informatsiooni edastamine. Kolme VKE eksporditurul oleva ettevõtte ekspordikäibe kasv SAPA toel vähemalt keskmisena 20%, kuid mitte vähem kui 10 000 €
Koolitused ettevõtluskonsultandi arenguks	Koolituste eesmärk on tõsta erialaseid teadmisi ja oskusi
SAPA töötajate enesearendus	Enesetäiendamine, erialase kirjanduse läbitöötamine, loengute ja ettekannete pidamine jms

Ettevõtluse osa juhtimine MAK-i üldjuhtimisest	MAK-i ettevõtlusega seotud töötajate töö koordineerimine, suunamine, plaanide kavandamine, tegevuste juhtimine, koordineerimine. Uute suundade ja tegevuste väljatöötamise algatamine, kavandamine, töötajate kaasamine. Tegevuste järelkontroll. informatsiooni vahendamine. Töötajate motiveerimine tulemuslikkuse saavutamiseks. Eesmärk tegevuskavas toodud plaanide ja mõõdikute täitmine, uute tegevuste algatamine, maki rakendamine maakonna ettevõtlusega seotud strateegiliste kavade elluviimine. Mõõdikud-tegevuskava tegevused on rakendatud vastavates mõõdikutes, maakonna ja linna arendusüksused on arengutegevustega rahul, strateegiliste ja pikaajaliste tegevuste plaaniline rakendamine, püstitatud eesmärgid on täidetud.
---	--

Maakonna turundustegevus 108 045 €, täpsem kulude jaotus Tabel 5.

EESMÄRGID: Maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, kohaliku toidu väärtustamine, kiired ühendused ja parem juurdepääs Pärnule

Tabel 5.

Kulu liik	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019	Tulemus/mõõdikud
KOKKU kulud	112 545	108 045	108 045	
Tööjõukulud	27 295	27 295	27 295	
Majandamiskulud	6 250	6 250	6 250	Planeeritud tegevused on täidetud
Tegevuskulud, sh	79 000	74 500	74 500	
Pärnumaa brändi edasiarendamine, sh	3 000	3 000	3 000	
<i>SAPA CVI edasiarendamine</i>	2 000	2 000	2 000	Ühtse identiteedi kujundamine SAPA-le, et ühtlustada SAPA erinevate valdkondade visuaalset käekirja ning seeläbi tugevdada organisatsiooni
<i>turismiinfo punkti toidumeenete pakendid, märgistused</i>	1 000	1 000	1 000	Kohalik toit on erimärgistatud, kohalikes menüüdes lihtsalt leitav ja kättesaadav kaubandusvõrgust
Kulu liik	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019	Tulemus/mõõdikud
Turundusnõukogu korraldamine 2 korda aastas	2 000	2 000	2 000	Sihtkohaturunduse kontseptsiooni edasiarendus ja pidev kaasajastamine, koostöö edendamine erinevate teenusepakkujate vahel. Maakonna, sh Pärnu linna aktiivne turundamine turismisihtkohana
Kodulehe parnumaa.ee arendus, sh	5 000	5 000	5 000	Pärnumaa info kõik ühes kanal: kvaliteetsele elukeskkonnale, mitmekesistele
<i>kodulehe arendamine</i>	3 000	3 000	3 000	

<i>kodulehe sisu pidev värskendamine ja uuendamine</i>	2 000	2 000	2 000	haridusvõimalustele, tööstusele, põllumajandusele ja piirkonnaspetsiifilistele valdkondadele
Lennujaama turundus	69 000	64 500	64 500	Vähenenud sõiduaeg, reisimugavuse tõus, kasvanud ühenduste arv, suurenenud ühistranspordiga läbitud kilomeetrite arv ja liinivõrk, kasvanud kaubavoogude maht. Lennumessidel Hannover Routs Europe 2019, Connect Cagliari 2019, AviaDev Europe 2019 osaletud ja läbirääkimised lennufirmadega Nordica, FinAir, AirBaltic, BRA Servige AB, RAF-AVIA.
<i>Sihtkohaturundus lennufirmadele, reisikorraldajatele, messidele ja kohtumistele (Pärnu maakonna identiteedi ja kuvandi kontseptsiooni loomine, imagotrukised, imagoklipid+ tootmine)</i>	6 000	6 000	6 000	
<i>Lennujaama/liini turundus konkreetse(te)le sihtturgu(de)le (kontseptsiooni loomine, kujunduse väljatöötamine+ materjalide tootmine.)</i>	6 000	6 000	6 000	
<i>Reklaammaterjalide kujundamine (lennujaama reklaamid linnaruumis ja maakonnas). Lennujaama hoone enda brändingu materjalide kujundused.</i>	5 000	5 000	5 000	
<i>Lähetuskulud, uute otsekontaktide loomine (va messid)</i>	16 000	16 000	16 000	
<i>Mainekujundus ja sisuturundusartiklid (suhtekorraldusartiklid).</i>	16 000	11 500	11 500	
<i>Pärnu Lennujaama sotsiaalmeedia kontode ja sisu loomine. Lisaks VisitPärnu sotsiaalmeediasse lennujaama tutvustava sisu loomine. (Facebook ja Instagram- pildi ja videomaterjali tootmine, blogijate, instagrammerite pressireisid ja pr päevad. Reachi suurendamiseks boosti ostmine- eelkõige sihtturgudeni jõudmiseks)</i>	20 000	20 000	20 000	

Maakonna turismialane tegevus 104 064 €, täpsem kulude jaotus Tabel 6.**EESMÄRK: Maakonnasiseste sihtkohtade turundamine ja atraktiivsuse kasv**

Tabel 6.

Kulu liik	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019	Tulemus/mõõdikud
KOKKU kulud	113 364	104 064	104 064	Planeeritud tegevused on elluviidud, Pärnumaa atraktiivsus turismisihtkohana on kasvanud
Tööjõukulud	61 549	61 549	61 549	
Majandamiskulud	16 115	16 115	16 115	
Külastuskeskuse soetatud kaubakulu	7 000	7 000	7 000	Kaubad realiseeritud, kaubavaru aasta lõpuks minimaalne
Tegevuskulud, sh	28 700	19 400	19 400	
<i>Matkamessil osalemine</i>	2 000	1 200	1 200	Madalhooaja ööbimiste arv on kasvanud ning piirkonda on lisandunud uusi atraksioone.
<i>Balttouril osalemine</i>	1 500	1 000	1 000	Külastajate arv on iga aasta suurenenud.
<i>Koolitused turismiettevõtjatele</i>	5 000	5 000	5 000	Koolitused teemal digitaalne turundus, ühisturundus, koostöö läbiviidud. Õppereis ja "Valmistume hooajaks" korraldatud
Turismi turundus, sh	20 200	12 200	12 200	
<i>Fam reisid sh Aasia turg</i>	2 400	2 400	2 400	Küllakutsed Nordicale, FinAirile, AirBalticule, BRA Servige ABle, RAF-AVIAle saadetud ja külalised vastuvõetud
<i>Trükised – imago, maakonna-, teenuste-, linnakaardid</i>	1 800	1 800	1 800	Koostatud imago triikis, Loodus, Kultuur ja puhkus läbi muuseumite, 11 000 aastat, teekondade kaart, maakonna- ja linnakaardid
<i>Imagoklipid – viral potentsiaaliga lühiklipid sotsiaalmeedias</i>	8 000	0	0	x
<i>visitparnu.com arendamine, tõlked, pildid, videod</i>	5 000	5 000	5 000	Originaalne sisu toodetud 7 keeles
<i>visitparnu.com maakonna kultuurisündmuste kalendri turundus tava- ja sotsiaalmeedias</i>	1 000	1 000	1 000	Ühtne kalender valminud, kampaania - inimesi on teavitatud ühtse kalendri olemasolust. Nädala sündmused jagatud juuni-august, kuu sündmused jagatud off- season
<i>sotsiaalmeedia reklaamid ja boostid Facebookis</i>	2 000	2 000	2 000	Maakond, sh Pärnu linn aktiivselt turundatud turismisihtkohana

Nõukogu liikme poolt esitati 29.01.2019 eelarvesse ettepanek:

- Maakondlik turismialane tegevus viia Pärnu linna arendusteenistusse koos vastavate eelarve vahendite (SAPA 113 364 € s.h. POL 49 576 €, millest teiste omavalitsuste vahendid s.h. 8907 €; Pärnu linn kokku 247 609 €) üleviimisega. Koos eelarveliste vahendite üleviimisega leiab aset ametikohtade üleviimine. Maakondliku turismialase tegevuse üle andmine täitmiseks Pärnu linna toimub koostöökokkuleppe alusel (KOKS §62).

Muudatus võimaldab SAPA1 kontsentreeruda muude ühistegevuste sooritamisele ja tulemuste saavutamisele.

Ettepanek on arutlusel olnud POL üldkogus. Üldkogu seisukoht oli, et vastavasisulised muudatused maakondlikus turismialases tegevuses on mõistlik seda teha alates 01.01.2020. SAPA juhataja viib vastavasisulise muudatusettepaneku POL üldkogusse 2019. aasta jooksul.

Europe Direct ja väliskoostöö 44 695 €, kulude jaotus *Tabel 7*.

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Europe Direct on üle-Euroopaline Euroopa Komisjoni teabevõrgustik enam kui 500 teabekeskusega 28 liikmesriigis. Eestis tegutseb 9 teabekeskust (Pärnu, Võru, Valga, Põlva, Türi, Haapsalu, Jõhvi Rakvere, Narva).

Europe Direct teabekeskus eesmärgiks on pakkuda kohalikul ja piirkondlikul tasandil teavet Euroopa Liidu kohta, tagamaks üldsuse teavitamine ja nõustamine erinevates tegevusvaldkondades. Täiendada ja toetada Euroopa Komisjoni Eesti esinduse, Euroopa Parlamendi infobüroo, teiste EL institutsioonide ja asutuste teabevahetusi kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning teavitada kohalikku elanikkonda EL prioriteetsetest teemadest. Eesmärgid saavutatakse eelkõige läbi eriteemaliste ürituste korraldamise. Europe Direct ei kommenteeri ELi poliitikaga seotud küsimusi või seisukohti ega lahenda või edasta kaebusi.

Tabel 7.

Kulu liik	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019	Tulemus/mõõdikud
KOKKU kulud	44 695	44 695	44 695	Euroopa Komisjoni partnerluse raamlepingu COMM/TLL/ED/2018-2020/05 poolt seatud eesmärgid täidetud
Tööjõukulud	20 873	20 873	20 873	
Majandamiskulud	10 276	10 276	10 276	
Tegevuskulud, sh	13 546	13 546	13 546	
Ürituste korraldamine	10 351	10 351	10 351	
Üritustel osalemine	3 195	3 195	3 195	

Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus 31 756 €, kulude suurenemine võrreldes I lugemisega (25.02.2019) 5600 €, täpsem muudatus *Tabel 8*.

EESMÄRK: Terviseedendus, elanike heaolu ja turvaline maakond ning kohalike omavalitsuste koostöö

MARO on maakondliku rahvatervise ja siseturvalisusega seotud tegevused delegeerinud täitmiseks SAPA-le. TAI ja turvalisuse projektid on mõeldud maakondliku terviseedenduse ja siseturvalisuse tegevuste ning sündmuste läbiviimiseks. Vahendid TAI tegevuskava teostamiseks on MARO-s, tööjõu- ja majandamiskulud kaetakse MARO poolt läbi SAPA eelarve.

Tabel 8.

Kulu liik	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019	Tulemus/mõõdikud
KOKKU kulud	26 156	26 156	31 756	TAI tegevuskavas ettenähtud tegevused teostatud
Tööjõukulud	20 070	20 070	20 070	
Majandamiskulud	6 086	6 086	6 086	
Tegevuskulud, sh			5 600	
<i>TAI 2018.aasta kasutamata vahendid</i>			5 600	

Vabaihenduste nõustamine ja arendamine 115 712 €, kulude suurenemine võrreldes I lugemisega (25.02.2019) 182 €, täpsem muudatus Tabel 9.

EESMÄRK: Laiapõhjaline aktiivne ja toimiv kodanikuühiskond

Tabel 9.

Kulu liik	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019	Tulemus/mõõdikud
KOKKU kulud	115 530	115 530	115 712	Planeeritud tegevused on täidetud
Tööjõukulud	21 676	21 676	21 675	
Majandamiskulud	6 750	6 750	6 750	
Tegevuskulud, sh	7 100	7 100	7 100	
<i>kodanikuühiskonna tunnustusüritus</i>	5 600	5 600	5 600	Üritus läbiviidud, tunnustused välja jagatud
<i>koolituspäevad kogukondades</i>	1 500	1 500	1 500	Koolitus on läbiviidud
KOP projektitoetuste vahendamine	80 004	80 004	80 187	Taotlused on menetletud, toetused väljamakstud

Käimasolevad ja rahastuse saanud projektid

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Tabel 10.

Projekti nimi	Algus	Lõpp
EST-LAT projekt "Läänemere ranniku matkarada Lätis ja Eestis"	veebruar 2017	jaanuar 2020
EST-LAT projekt „Brave-Idea	september 2017	aprill 2019
PATEE "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks"	2017	2019
Pärnumaa Eesti aasta Toidupiirkonnaks	mai 2018	aprill 2019
EST-LAT projekt "Garden Pearls"	mai 2018	aprill 2020
KIK Ringmajanduse programm*	sügis 2019	kevad 2020
EDEN - Estonian 2018 wellness	oktoober 2018	märts 2019
Interreg Central Baltic "Nature Access to All"	aprill 2019	juuni 2021

*projektitaotlus on esitatud, vastus rahastus kohta peaks tulema lähiajal

SAPA majandamiskulud 107 524 €, kulude suurenemine võrreldes I lugemisega (25.02.2019) 1151 €, MAK eelarve kinnitamisel selgus lisarahastuse vajadus MAK-ile (kajastub ettevõtluskeskkonna arendamise kulude eelarves). Majandamiskulude planeerimisel on aluseks võetud 2018. aasta tegelikud kulud ja 2019. aastal kehtivad kohustused ja lepingud. SAPA majandamiskulud ühe töötaja kohta on keskmiselt 7168 €. Detailne kulude jaotus *Tabel 11*.

Tabel 11.

Kulu liik	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019	Märkused
Majandamiskulud	106 373	106 373	107 524	
Administreerimiskulud	40 475	40 475	41 626	
<i>Liikmemaksud (MAK ja LET)</i>	<i>5 262</i>	<i>5 262</i>	<i>6 413</i>	
<i>Bürootarbed</i>	<i>4 500</i>	<i>4 500</i>	<i>4 500</i>	
<i>Sidekulud</i>	<i>4 000</i>	<i>4 000</i>	<i>4 000</i>	<i>töötajatele kompenseeritakse isikliku telefoni kulud kuni 10 € kuus</i>
<i>Transpordikulud</i>	<i>3 500</i>	<i>3 500</i>	<i>3 500</i>	<i>rendiauto kasutamine</i>
<i>Esinduskulud</i>	<i>3 000</i>	<i>3 000</i>	<i>3 000</i>	<i>sh koosolekute kulud</i>
<i>Inventar</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	
<i>Juriidilised kulud</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	
<i>Auditeerimise kulud</i>	<i>1 512</i>	<i>1 512</i>	<i>1 512</i>	
<i>Tölketeenused</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	
<i>IT tugi</i>	<i>1 300</i>	<i>1 300</i>	<i>1 300</i>	
<i>Printeri toonerid, kontoritehnika hooldus</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	
<i>Raamatupidamistarkvarad</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	
<i>Reklaam, kuulutused</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	
<i>Dokumendihaldusprogramm DELTA</i>	<i>865</i>	<i>865</i>	<i>865</i>	
<i>Postiteenused</i>	<i>630</i>	<i>630</i>	<i>630</i>	
<i>E-arvetele üleminek</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	
<i>Joogivesi</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>büroo, KÜK</i>
<i>Ajakirjanduse tellimused</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	
<i>Sybase andmebaasi majutus</i>	<i>216</i>	<i>216</i>	<i>216</i>	
<i>Pangateenused</i>	<i>200</i>	<i>200</i>	<i>200</i>	
<i>Töötajate tervisekulud</i>	<i>5 290</i>	<i>5 290</i>	<i>5 290</i>	<i>100 € kvartalis ühe töötaja kohta</i>
Lähetuskulud	8 952	8 952	8 952	tegevusalade lõikes jaotatud vastavalt tööiseloomele
Koolituskulud	9 000	9 000	9 000	arvestatud 425 € töötaja kohta ja 2600 € ühiskoolitusteks
Ruumide majandamiskulud	30 700	30 700	30 700	
<i>Akadeemia tn 2</i>	<i>27 650</i>	<i>27 650</i>	<i>27 650</i>	<i>büroo</i>
<i>Uus tn 4</i>	<i>3 050</i>	<i>3 050</i>	<i>3 050</i>	<i>KÜK</i>
Isikliku sõiduauto kasutamise kulud	12 696	12 696	12 696	arvestatud 847 € töötaja kohta (ca 70 € kuus)
IKT kulud	4 550	4 550	4 550	
<i>Domeenite, serverite rent</i>	<i>450</i>	<i>450</i>	<i>450</i>	
<i>Interneti püsühendus</i>	<i>4100</i>	<i>4100</i>	<i>4100</i>	<i>büroo, KÜK</i>

SAPA tööjõukulud 376 401 €. Vastavalt nõukogu otsusele on võrreldes 2018. aastaga suurendatud ühe kuu palgafondi 4%. Palgafondi suurendamise aluseks on kuu võetud põhjusel, et aasta palgafondi suurendamine ei ole asjakohane, kuna 2018. aastal loodi juurde 4 töökohta, kuhu inimesed võeti tööle poole eelarveaasta pealt samuti muudeti eelarveaasta keskel juhatuse liikme tasu suurust. Muudatused võrreldes eelmiste lugemistega *Tabel 12.*

Tabel 12.

Tööjõukulu nimetus	I lugemine 28.01.2019	I lugemine 25.02.2019	II lugemine 29.04.2019
Eelarve projektis planeeritud tööjõukulud kokku	381 219	376 402	376 401
Koosseisulised töötajad	268 500	264 900	264 900
Külastuskeskuse suvetöötajad, 2 in (01.05-30.09)	7 000	7 000	7 000
Ettevõtlusprojektide lektorid	9 417	9 417	9 417
Sotsiaalmaksud	96 302	95 085	95 084

SAPA eelarves kajastatud kulud on kooskõlas 27.03.2019 POL üldkogu poolt kinnitatud POL 2019. aasta eelarvega.

Eelarve seletuskirjale on lisatud tabelina detailne kulude jaotus tegevusalade, kululiikide ja finantseerimisallkiate lõikes (Lisa 1.).

Seletuskirja koostas:

Kaire Piroja, raamatupidaja
23.04.2019

Lühendite seletused

AEV – alustav ettevõtja
CVI – visuaalne identiteet
EAS – Ettevõtluse-Arendamise SA
EL – Euroopa Liit
ERDF – Euroopa Regionaalarengu Fond
EVTP – Ettevõtlusteadlikkuse tõstmise programm
IKT – info- ja kommunikatsioonitehnoloogia
KEV – kasvuettevõtja
KOKS – Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus
KOP – Kohaliku omaalgatuse programm
KOV – kohalik omavalitsus
KÜK – Pärnumaa Külustuskeskus (turismiinfopunkt)
KÜSK – SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital
LET – SA Lääne-Eesti Turism
MAK – MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused
PAAT – koostöövõrgustik Pärnu Arendajate Aju Trust
PATEE – Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks
POL – Pärnumaa Omavalitsuste Liit
RAM – Rahandusministeerium
REHO – regionaalhalduse osakond
SAPA – SA Pärnumaa Arenduskeskus
TEV – tegutsev ettevõtja
VÕS – Võlaõigusseadus